

Til lovforslag nr. L 137

Folketinget 2017-18

Betænkning afgivet af Social-, Indenrigs- og Børneudvalget den 1. marts 2018

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om kommunale og regionale valg og lov om kommunernes styrelse

(Reform af valgbarhedsområdet)

[af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille)]

1. Ændringsforslag

Økonomi- og indenrigsministeren har stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. februar 2018 og var til 1. behandling den 20. februar 2018. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Social-, Indenrigs- og Børneudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 7. februar 2018 sendte økonomi- og indenrigsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

3. Indstillinger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af økonomi- og indenrigsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 2

1) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 101 ændres i stk. 2, 1. pkt., »om, at medlemmet ikke er valgbart« til: »om, at medlemmet har mistet sin valgbarhed«.

[Medlemmets underretning om sin manglende valgbarhed]

2) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 101 indsættes i stk. 8, 1. pkt., efter »§ 104,«: »jf. stk. 9,«.

[Stedfortræderens underretning om sin manglende valgbarhed]

3) Efter nr. 5 indsættes som nye numre:

»01. § 108 a, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Har økonomi- og indenrigsministeren kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til kommunale og regionale råd i Danmark, jf. § 4, skal oplysning herom påføres valgbarhedsattesten tillige med oplysning om udløbet af fristen for, hvornår den pågældende straf ikke medfører tab af valgbarheden, jf. § 4, stk. 3.«

02. I § 108 a indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Økonomi- og indenrigsministeren kan fra Rigspolitiet indhente straffeattester til offentligt brug til brug for udstedelse af de valgbarhedsattester, der er nævnt i stk. 1. En borgmester eller regionsrådsformand skal på begæring give økonomi- og indenrigsministeren de oplysninger, der er nødvendige til brug for udstedelsen.«

[Valgbarhedsattest]

Til § 5

4) I stk. 6, 1. pkt., ændres »har mistet sin valgbarhed« til: »ikke er valgbart«.

[Valgbarhedsnævnets afgørelse i overgangssituationen]

5) I *stk. 6, 4. pkt.*, ændres »har mistet sin valgbarhed« til: »ikke er valgbart«.

[Borgmesterens eller regionsrådsformandens meddelelse i overgangssituationen]

6) I *stk. 6, 5. pkt.*, ændres »Har medlemmet også efter denne lov mistet sin valgbarhed« til: »Er medlemmet også efter denne lov ikke valgbart«.

[Genindtrædelsesmulighed i overgangssituationen]

7) I *stk. 6, 5. pkt.*, ændres »§ 101, stk. 6« til: »§ 101, stk. 5 eller 6«.

[Genindtrædelsesmulighed ved ny endelig dom i overgangssituationen]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det fremgår af det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 2, 1. pkt., i den kommunale og regionale valglov, at hvis et medlem af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet efter valgdagen mister sin valgbarhed på grund af straf, skal medlemmet senest forud for det førstkommende møde i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet eller et udvalg, som den pågældende er medlem af, skriftligt underrette borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden om, at medlemmet ikke er valgbart på grund af straf og derfor er udtrådt af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet.

Med ændringsforslaget foreslås det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 2, 1. pkt., ændret, således at det fastsættes, at hvis et medlem af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet efter valgdagen mister sin valgbarhed på grund af straf, skal medlemmet senest forud for det førstkommende møde i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet eller et udvalg, som den pågældende er medlem af, skriftligt underrette borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden om, at medlemmet har mistet sin valgbarhed på grund af straf og derfor er udtrådt af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet.

Der er tale om en sproglig præcisering af bestemmelsens indhold. Af den i lovforslaget foreslåede affattelse af § 101, stk. 2, i den kommunale og regionale valglov følger det, at såfremt et medlem efter valgdagen mister sin valgbarhed på grund af straf, skal medlemmet skriftligt underrette borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden om, at medlemmet ikke er valgbart på grund af straf. Da der er tale om en situation, hvor medlemmet har mistet sin valgbarhed efter valgdagen, må indholdet af medlemmets underretning rettelig være, at medlemmet har mistet sin valgbarhed.

Til nr. 2

Det fremgår af det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 8, 1. pkt., i den kommunale og regionale valglov, at hvis en stedfortræder, der ikke er indtrådt efter reglerne i den gældende § 104 i den kommunale og regionale valglov, ikke er valgbar på grund af straf, skal stedfortræderen forud for det førstkommende møde, hvortil stedfortræderen indkaldes,

skriftligt underrette borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden om, at stedfortræderen ikke er valgbar på grund af straf og derfor udtræder af stedfortræderlisten, jf. § 91 i den kommunale og regionale valglov.

Med ændringsforslaget foreslås det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 8, 1. pkt., ændret, således at der indsættes en henvisning til den i lovforslaget foreslåede affattelse af § 101, stk. 9. § 101, stk. 9, omhandler den situation, hvor en stedfortræder er indtrådt permanent efter reglerne i den gældende § 104 i den kommunale og regionale valglov, men efter det første møde mister sin valgbarhed. Med den foreslåede ændring præciseres, at den fremgangsmåde, der er fastsat i det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 8, finder anvendelse i alle andre situationer end den, der er omfattet af i det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 9.

Det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 8, finder således anvendelse, hvis en stedfortræder skal indtræde midlertidigt i kommunalbestyrelsen eller regionsrådet og på tidspunktet for det førstkommende møde ikke er valgbar på grund af straf.

Det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 8, finder herudover anvendelse, hvis en stedfortræder er indtrådt midlertidigt i kommunalbestyrelsen eller regionsrådet, men herefter mister sin valgbarhed på grund af straf.

Endvidere finder det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 8, anvendelse, hvis en stedfortræder skal indtræde permanent som medlem efter den kommunale og regionale valglovs § 104, men på tidspunktet for det førstkommende møde ikke er valgbar på grund af straf.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 8.

Til nr. 3

Af det gældende 108 a, stk. 1, i den kommunale og regionale valglov følger, at anmodning om udstedelse af en valgbarhedsattest for en person med dansk indfødsret, der ønsker at opstille som kandidat til kommunale valg i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, skal indgives til økonomi- og indenrigsministeren.

Af det gældende § 108 a, stk. 2, 1. pkt., i den kommunale og regionale valglov følger, at der for en person med dansk indfødsret kan udstedes valgbarhedsattest med det indhold, at økonomi- og indenrigsministeren ikke har kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til kommunale og regionale råd i Danmark. Af det gældende § 108 a, stk. 2, 2. pkt., følger, at hvis Valgbarhedsnævnet i indeværende valgperiode har truffet afgørelse om, at den pågældende ikke er valgbar til kommunale og regionale råd, skal oplysning herom påføres valgbarhedsattesten tillige med oplysning om, hvornår forældelsesfristen for, at den pågældende straffbare handling kan medføre tab af valgbarhed til kommunale og regionale råd, udløber, jf. § 4, stk. 2, i den kommunale og regionale valglov.

Med den i lovforslaget foreslåede nedlæggelse af Valgbarhedsnævnet vil der være behov for at fastsætte en anden fremgangsmåde for udstedelsen af valgbarhedsattester.

Med ændringsforslaget foreslås det gældende § 108 a, stk. 2, 2. pkt., ændret, således at det fastsættes, at hvis øko-

nomi- og indenrigsministeren ved udstedelse af valgbarhedsattest for en person med dansk indfødsret, der ønsker at opstille som kandidat til kommunale valg i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, har kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til kommunale og regionale råd i Danmark, skal økonomi- og indenrigsministeren påføre valgbarhedsattesten oplysning herom tillige med oplysning om udløbet af fristen for, hvornår den pågældende straf ikke medfører tab af valgbarheden.

Med ændringsforslaget foreslås endvidere, at der i den kommunale og regionale valglov indsættes et nyt § 108 a, stk. 3, 1. pkt., således at det fastsættes, at økonomi- og indenrigsministeren fra Rigspolitiet kan indhente straffeattester til offentligt brug til brug for udstedelse af valgbarhedsattester. Endvidere fastsættes med ændringsforslaget, at der i den kommunale og regionale valglov indsættes et nyt § 108 a, stk. 3, 2. pkt., hvorefter en borgmester eller regionsrådsformand på begæring skal give økonomi- og indenrigsministeren de oplysninger, der er nødvendige til brug for udstedelsen af valgbarhedsattesten.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den i lovforslaget foreslåede nedlæggelse af Valgbarhedsnævnet. Med ændringsforslaget kan økonomi- og indenrigsministeren indhente de nødvendige oplysninger om fortabelse af valgbarhed på grund af straf til brug for udstedelse af valgbarhedsattest for en person med dansk indfødsret, der ønsker at opstille som kandidat til kommunale valg i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.

Med ændringsforslaget kan økonomi- og indenrigsministeren ved anmodning om udstedelse af valgbarhedsattest for en person med dansk indfødsret, der ønsker at opstille som kandidat til kommunale valg i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, indhente straffeattest til offentlig brug fra Rigspolitiet til brug for udstedelse af valgbarhedsattesten. Dette er nødvendigt for at få et retvisende billede af, hvilke straffe den pågældende kandidat er blevet idømt, og dermed længden af den periode, hvor kandidaten ikke anses for valgbart.

Med ændringsforslaget kan økonomi- og indenrigsministeren endvidere efter begæring indhente de oplysninger fra en borgmester eller regionsrådsformand, der er nødvendige til brug for udstedelse af valgbarhedsattesten. Der vil være tale om oplysninger om manglende overholdelse af den i lovforslaget foreslåede pligt for et medlem af en kommunalbestyrelse henholdsvis et regionsråd til at give borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden underretning om tab af valgbarhed på grund af straf. Er medlemmets underretning ikke givet rettidigt, følger det af det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 6, 2. pkt., i den kommunale og regionale valglov, at det tidspunkt, hvor medlemmet igen anses for valgbart, udskydes. Der vil derfor være behov for, at økonomi- og indenrigsministeren kan indhente oplysninger herom til brug for udstedelse af valgbarhedsattester.

Til nr. 4

Det følger af det i lovforslaget foreslåede § 5, stk. 6, 1. pkt., at hvis Valgbarhedsnævnet forud for lovens ikrafttræden har truffet afgørelse om, at et medlem af en kommunal-

bestyrelse eller et regionsråd har mistet sin valgbarhed på grund af straf, har medlemmet ret til at fremsætte skriftlig begæring om, at spørgsmålet om valgbarhed på grund af straf bedømmes efter de nye regler i denne lov.

Med ændringsforslaget foreslås det i lovforslaget foreslåede § 5, stk. 6, 1. pkt., ændret, således at det fastslås, at hvis Valgbarhedsnævnet forud for lovens ikrafttræden har truffet afgørelse om, at et medlem af en kommunalbestyrelse eller et regionsråd ikke er valgbart på grund af straf, kan det pågældende medlem fremsætte skriftlig begæring om, at spørgsmålet om fortabelse af valgbarhed på grund af straf bedømmes på ny efter denne lov.

Der er tale om en sproglig præcisering af overgangsbestemmelsens indhold.

Der kan være situationer, hvor Valgbarhedsnævnet forud for lovens ikrafttræden har truffet afgørelse om, at et medlem ikke var valgbart på valgdagen. Det foreslås med den ændrede formulering udtrykkeligt fastslået, at medlemmets ret til at fremsætte skriftlig begæring om bedømmelse efter de nye regler af spørgsmålet om valgbarhed på grund af straf omfatter både den situation, hvor medlemmet ikke var valgbart på valgdagen, og den situation, hvor medlemmet efter valgdagen mister sin valgbarhed.

Til nr. 5

Det følger af det i lovforslaget foreslåede § 5, stk. 6, 4. pkt., at borgmesteren eller regionsrådsformanden efter modtagelsen af en begæring fra et medlem af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet om at få spørgsmålet om medlemmets valgbarhed på grund af straf bedømt efter de nye regler i denne lov skal give skriftlig meddelelse til medlemmet og de øvrige medlemmer af kommunalbestyrelsen om, hvorvidt medlemmet efter de nye regler i denne lov har mistet sin valgbarhed.

Med ændringsforslaget foreslås det i lovforslaget foreslåede § 5, stk. 6, 4. pkt., ændret, således at det fastslås, at borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden efter modtagelsen af et medlems begæring om bedømmelse af spørgsmålet om fortabelse af valgbarhed på grund af straf på ny efter denne lov skal give skriftlig meddelelse til medlemmet og de øvrige medlemmer af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet om, hvorvidt medlemmet efter de nye regler i denne lov ikke er valgbart.

Der er tale om en sproglig præcisering af overgangsbestemmelsens indhold.

Der kan være situationer, hvor Valgbarhedsnævnet forud for lovens ikrafttræden har truffet afgørelse om, at et medlem ikke var valgbart på valgdagen. Det foreslås med den ændrede formulering udtrykkeligt fastslået, at borgmesterens eller regionsrådsformandens meddelelse omfatter både den situation, hvor medlemmet ikke var valgbart på valgdagen, og den situation, hvor medlemmet efter valgdagen har mistet sin valgbarhed og dermed ikke længere er valgbart.

Til nr. 6

Det følger af det i lovforslaget foreslåede § 5, stk. 6, 5. pkt., at et medlem af en kommunalbestyrelse eller et regionsråd, hvor Valgbarhedsnævnet forud for lovens ikrafttræ-

den har truffet afgørelse om, at medlemmet har mistet sin valgbarhed på grund af straf, som begærer sig bedømt efter de nye regler og også efter disse regler har mistet sin valgbarhed, har ret til at genindtræde efter den foreslåede § 101, stk. 6, i den kommunale og regionale valglov.

Med ændringsforslaget foreslås det i lovforslaget foreslåede § 5, stk. 6, 5. pkt., ændret, således at det fastslås, at hvis et medlem også efter denne lov ikke er valgbart, kan medlemmet genindtræde efter reglerne i det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 6, i den kommunale og regionale valglov.

Der er tale om en sproglig præcisering af overgangsbestemmelsens indhold.

Der kan være situationer, hvor Valgbarhedsnævnet forud for lovens ikrafttræden har truffet afgørelse om, at et medlem ikke var valgbart på valgdagen. Det foreslås med den ændrede formulering udtrykkeligt fastslået, at medlemmets ret til at fremsætte skriftlig begæring om bedømmelse efter de nye regler af spørgsmålet om valgbarhed på grund af straf omfatter både den situation, hvor medlemmet ikke var valgbart på valgdagen, og den situation, hvor medlemmet efter valgdagen ikke længere er valgbart.

Til nr. 7

Det følger af det i lovforslaget foreslåede § 5, stk. 6, 5. pkt., at et medlem af en kommunalbestyrelse eller et regi-

onsråd, hvor Valgbarhedsnævnet forud for lovens ikrafttræden har truffet afgørelse om, at medlemmet har mistet sin valgbarhed på grund af straf, som begærer sig bedømt efter de nye regler og også efter disse regler har mistet sin valgbarhed, har ret til at genindtræde efter det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 6, i den kommunale og regionale valglov. Heraf følger, at den pågældende kan genindtræde, når perioden, hvor valgbarheden er fortabt, er forløbet.

Med ændringsforslaget foreslås det i lovforslaget foreslåede § 5, stk. 6, 5. pkt., ændret, således at det fastslås, at hvis et medlem også efter denne lov ikke er valgbart, kan medlemmet genindtræde efter reglerne i det i lovforslaget foreslåede § 101, stk. 5 og 6, i den kommunale og regionale valglov.

Med ændringsforslaget fastslås det, at medlemmet ligeledes kan genindtræde efter den i lovforslaget foreslåede bestemmelse i § 101, stk. 5, i den kommunale og regionale valglov, hvis medlemmet ved ny endelig dom generhverver sin valgbarhed.

Karin Nødgaard (DF) nfmd. Susanne Eilersen (DF) Karina Adsbøl (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Pernille Bendixen (DF) Morten Marinus (DF) Mads Fuglede (V) Carl Holst (V) Jane Heitmann (V) Hans Andersen (V)

Marianne Bredal (V) Anni Matthiesen (V) Henrik Dahl (LA) Laura Lindahl (LA) Orla Østerby (KF) Karen J. Klint (S)

Magnus Heunicke (S) Orla Hav (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Troels Ravn (S) fmd. Julie Skovsby (S)

Yildiz Akdogan (S) Finn Sørensen (EL) Pernille Skipper (EL) Torsten Gejl (ALT) Marianne Jelved (RV)

Marlene Borst Hansen (RV) Trine Torp (SF) Kirsten Normann Andersen (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 137

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra økonomi- og indenrigsministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Lovudkast, fra økonomi- og indenrigsministeriet
4	Ændringsforslag, fra økonomi- og indenrigsministeren
5	1. udkast til betænkning